

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
 Ταχ. Δ/ση: ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ 15 ΗΡΑΚΛΕΙΟ, 71201
 Πληροφορίες: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ
 Τηλ.: 2813410146, 2813410147
 Email: ekontogianni@crete.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ, 04/03/2026
 Α.Π.: 71326

Προς:
 Ως συνημμένη λίστα

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση της Πράξης «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5225366 στο «ΠΠΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ 2021-2025»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α'/07-06-10) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143) και ιδίως τα άρθρα 23, 57, 78 και 79 και 80.
3. Την με αρ. 2016/Σ262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Το Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8-8-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
6. Το μέρος ΙΗ' «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης» του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167) και ιδίως του άρθρου 125 και της παρ. 1 του άρθρου 132.
7. Την υπ' αρ. 38/2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174).
8. Την υπ' αρ. 95189/14.09.2020 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021 - 2025» (Β' 3961).
9. Την υπ' αρ. 1218/26.02.2021 (ΦΕΚ 762/Β/26.2.2021) απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης «Έγκριση τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Κρήτης», σύμφωνα με την οποία αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης είναι η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης (πρώην Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Κρήτης).
10. Την με αρ. πρωτ. 138683/26.5.2021 (ΑΔΑ: 65ΜΥ7ΛΚ-6ΔΞ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης περί ορισμού Αναπληρωτή Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης.
11. Την με αρ. πρωτ. 138806/26.5.2021 (ΑΔΑ: ΩΤΔ57ΛΚ-1ΙΑ) Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης περί ορισμού Αναπληρωτών Προϊσταμένων των Τμημάτων της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Περιφέρειας Κρήτης.
12. Την υπ' αρ. 62564/04.06.2021 (ΦΕΚ Β' 2442) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025».
13. Την υπ' αρ. 64957/10.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Μεταφορά συνεχιζόμενων έργων εθνικού σκέλους ΠΔΕ 2021 στα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 και ρυθμίσεις χρονοδιαγράμματος έγκρισης των Προγραμμάτων» (Β' 2548).
14. Την Απόφαση με αριθμό 25/2021 του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης που αφορά την έγκριση του ΠΠΑ Περιφέρειας Κρήτης 2021-2025.
15. Την υπ' αρ. 82119/21.07.2021 Εγκύκλιο – 1η τροποποίηση οδηγιών για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2021 και τον Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) Κωδικός ΟΠΣ: 5162149 (Κωδ. Απόφασης: 14682) προγραμματισμό δαπανών ΠΔΕ 2022 - 2024.
16. Την 124512/16.11.2021 (ΦΕΚ 5419 11/2021) «Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) της Περιφέρειας Κρήτης προγραμματικής περιόδου 2021 – 2025».
17. Την με αρ. πρωτ. 14645/11.2.2022 (ΑΔΑ: 6ΩΗΕ46ΜΤΛΡ-7Η8) Εγκύκλιο Οδηγιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την έγκριση και χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2022 και τον προγραμματισμό δαπανών ΠΔΕ 2023-2025.
18. Την με αρ.πρωτ 434647/06.12.2024 (ΑΔΑ : 9ΨΘΓ7ΛΚ-5ΓΗ) (Α/Α 8137) Πρόσκληση της Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΠΑ «ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ» για την υποβολή προτάσεων.

19. Το με κωδικό MIS 5225366 ΤΔΕ. – 18-12-2024 Τεχνικό Δελτίο Έργου και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα, του Δικαιούχου ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

20. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και αποτυπώνεται στο ΟΠΣ - ΕΠΑ.

Αποφασίζει

την Τροποποίηση της Πράξης «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ» με Κωδικό ΟΠΣ 5225366 στο «ΠΠΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αστικών, αγροτικών και παράκτιων περιοχών -στηρίξη τοπικών πρωτοβουλιών»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5225366
2.Δικαιούχος:	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	40117221
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	<p>Αντικείμενο της πράξης είναι η εκτέλεση του έργου, με τίτλο: «Εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου ακινήτου Δήμου Ηρακλείου, επί της οδού Μικράς Ασίας στην περιοχή της Νέας Αλικαρνασσού», προϋπολογισμού 74.400,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%), το οποίο περιλαμβάνει εργασίες διαμόρφωσης τμήματος (εμβαδού περίπου 4 στρ.) του περιβάλλοντα χώρου ενός ακινήτου συνολικού εμβαδού 38.181,61 τ.μ., ιδιοκτησίας Δήμου Ηρακλείου, που βρίσκεται στη Δημοτική Ενότητα της Νέας Αλικαρνασσού, επί της οδού Μικράς Ασίας. Ειδικότερα αφορά τη διαμόρφωση του βορειοδυτικού τμήματος, του περιβάλλοντα χώρου του ως άνω ακινήτου. Στο τμήμα αυτό (εμβαδού περίπου 4 στρ.), θα εκτελεστούν εργασίες περιφράξης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου (τσιμεντοστρώσεις, κλπ) προκειμένου ο χώρος να καταστεί λειτουργικός ώστε να καλύψει την προσωρινή μεταστέγαση του Ενιαίου Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου-Λυκείου (ΕΝΕΕΓΥΛ) Ηρακλείου και του Ειδικού Εργαστηρίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ) Ηρακλείου. Πρόκειται για ένα (1) τεχνικό υποέργο, ομώνυμου τίτλου, η εκτέλεση του οποίου, θα υλοποιηθεί από τον Δήμο Ηρακλείου, σε συνεργασία με εξωτερικό ανάδοχο, μέσω εκτέλεσης δημόσιας σύμβασης έργου, με απευθείας ανάθεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 118 του Ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.</p>
5. Παραδοτέα πράξης:	<p>Το εν λόγω έργο αφορά σε εργασίες περιφράξης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εκσκαφή θεμελίων και τάφρων με χρήση μηχανικών μέσων σε εδάφη γαιώδη – ημιβραχώδη για την θεμελίωση του τοιχίου περιφράξης. - Φορτοεκφόρτωση και μεταφορά των πλεοναζόντων ή/και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης (ΑΕΚΚ). - Μεταφορές με αυτοκίνητα δια μέσου οδών καλής βατότητας. - Κατασκευή μεταλλικής περιφράξης και αυλόθυρες για την οριοθέτηση και προστασία του οικοπέδου των σχολείων. - Κατασκευή κολώνας ΔΕΔΔΗΕ - Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης λυμάτων - Κατασκευή ξυλότυπων των βάσεων τοποθέτησης των προκατασκευασμένων αιθουσών - Κατασκευή επιχρισμάτων στα στηθαία της περιφράξης.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
T4454	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων	Εκτάρια	Δεν εφαρμόζεται	0,40

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 23/12/2024 .
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2026 .
10. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως 19/06/2026

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΥΨΟΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	73.656,01
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	73.656,01
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	73.656,01

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 73.656,01 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΠ302	2024ΝΠ30200017	Τροποποίηση	ΝΑΙ	0,00	73.656,01

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **73.656,01 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ**ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ****Πίνακας Αποδεκτών:**

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Κοινοποίηση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ- Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΔΕ

Εσωτερική διανομή:

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ
Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΠΑ-ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΥ» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αιεφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
- Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις

δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.

- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.

- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.

- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ